

NORGES HØYESTERETT

Den 7. mars 2023 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Indreberg, Kallerud og Bergsjø i

HR-2023-414-U, (sak nr. 23-003384STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Odd Martin Helleland)

mot

Påtalemyndigheten

avsagt slik

D O M :

- (1) Saken gjelder anke over reaksjonsfastsettelsen i dom om promillekjøring med elektrisk sparkesykkel.
- (2) A, født 00.00.1987, ble i juli 2022 siktet for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 22 første ledd (promillekjøring). Grunnlaget for siktelsen var følgende forhold:

«Torsdag 23. juni 2022 ca. kl. 22.45 i Henrik Ibsens gate i Oslo førte han en elektrisk sparkesykkel, til tross for at han var påvirket av alkohol. Utåndingsprøve tatt av ham kl. 23.09 viste en alkoholkonsentrasjon på 0,40 milligram pr liter luft. Dette tilsvarer en promille på 0,8.»

- (3) Oslo tingrett avsa 28. juli 2022 dom med slik domsslutning:

«1. A, født 00.00.1987, dømmes for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd jf. § 22 første ledd til fengsel i 14 – fjorten – dager.

Fullbyrding av straffen utsettes med en prøvetid på 2 – to – år i medhold av straffeloven § 34.

Han dømmes videre til en bot på 70 125 – syttitusenettthundreogtjuefem – kroner, subsidiært fengsel i 15 – femten – dager.

2. A, født 00.00.1987, fradømmes retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en periode på 12 – tolv – måneder, i medhold av vegtrafikkloven § 33 nr. 1, tapsforskriften § 3-2 nr. 1 og § 3-12. Til fradrag i tapstiden kommer tiden førerkortet har vært midlertidig beslaglagt og frem til rettskraftig dom foreligger, jf. tapsforskriften § 1-4.

Han pålegges å avlegge full ny førerprøve som vilkår for gjennerverv av førerretten.»

- (4) A anket til lagmannsretten etter ankefristens utløp. Anken gjaldt reaksjonsfastsettelsen. Lagmannsretten ga oppfriskning etter straffeprosessloven § 318 og henviste anken.
- (5) Borgarting lagmannsrett avsa 5. desember 2022 dom med slik domsslutning:
- «I tingrettens dom, slutningen punkt 1, gjøres den endring at fengselsstraffen utgår. For øvrig forkastes anken.»
- (6) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder reaksjonsfastsettelsen. Det er i korte trekk anført at den idømte reaksjonen er blitt for streng.
- (7) *Påtalemyndigheten* anførte at ankebehandlingen i Høyesteretts ankeutvalg burde utsettes i påvente av utfallet i sak 22-168191STR-HRET. Den saken var allerede fremmet til behandling i Høyesterett og gjaldt også promillekjøring med elsparkesykkel.
- (8) Ankeutvalget besluttet 10. januar 2023 å utsette behandlingen av As anke inntil endelig avgjørelse forelå i sak nr. 22-168191STR-HRET, jf. straffeprosessloven § 17 andre ledd.
- (9) Høyesterett avsa dom i sak 22-168191STR-HRET den 16. februar 2023 (HR-2023-298-A). Ankeutvalget ga etter dette partene frist for å uttale seg om hvilken betydning dommen burde få for As anke.
- (10) *Påtalemyndigheten* har anført at lagmannsrettens dom må oppheves fordi reaksjonsfastsettelsen er blitt vesentlig for streng. Etter forholdene synes det ikke hensiktsmessig også å oppheve ankeforhandlingen, jf. straffeprosessloven § 347 første ledd.
- (11) A har sagt seg enig i at dommen må oppheves. Han er også enig i at det ikke er hensiktsmessig å oppheve ankeforhandlingen.
- (12) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anke over dom av lagmannsretten kan avgjøres uten ankeforhandling når utvalget enstemmig finner det klart at dommen helt eller delvis bør oppheves, jf. straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a.
- (13) Lagmannsretten har satt straffen til en bot på 70 125 kroner, subsidiært fengsel i 15 dager. A er også idømt tap av førerretten i 12 måneder. Han kjørte en relativt kort strekning med elsparkesykkel mens han var påvirket av alkohol. Påvirkningsgraden ble målt til 0,8 promille. Av lagmannsrettens dom fremgår at kjøringen ikke medførte noen konkret trafikkrisiko. Lagmannsretten ga en viss rabatt for tilståelse.
- (14) Høyesteretts dom HR-2023-298-A gjelder et sammenlignbart tilfelle. Det var heller ikke i den saken noe å utsette på kjøringen med elsparkesykkel, og påvirkningsgraden var den samme som i saken her – 0,8 promille. Av avsnitt 28 fremgår at straffen bør være bot ved bruk av elsparkesykkel med en promille på dette nivået. Boten bør – når forholdet er tilstått – i utgangspunktet settes til 15 000 kroner. Høyesterett slår videre i avsnitt 36 fast at det med en slik promille normalt ikke bør idømmes tap av førerrett for motorvogn.

- (15) Etter dette har reaksjonsfastsettelsen i lagmannsrettens dom blitt vesentlig for streng. Ankeutvalget finner det på den bakgrunn enstemmig klart at dommen må oppheves, jf. straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a.
- (16) Etter straffeprosessloven § 347 første ledd skal også ankeforhandlingen oppheves, «om ikke retten finner at opphevingen bare bør gjelde dommen». I dette tilfellet er det tilstrekkelig at opphevingen bare gjelder dommen.
- (17) Dommen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens dom oppheves.

Hilde Indreberg
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)